

keksi palkkaosuuden maksamisen sota- tai laivastodepartmentin kautta ja jättämään hakemuksen sotavakuutuslaitostelle (Bureau of War Insurance) ilmoittamalla, että hän haluaa maksaa osan palkastaan hallituksen eläkkeen mukana.

Sotamiehen sukulaiset ja ystävät, jotka eivät luokudu edellisiin ryhmiin, kuten vaimo, lapsi, tai entinen avioerossa oleva vaimo, jolle täytyy maksaa eläkettä ja joka ei ole mennyt uusiin naimisiin, tai vanhemmat, veljet, sisaret tai lasten lapsi, joille on luovutettu osa palkasta, tulevat saamaan osuutensa sota- tai laivastodepartmentista niinkuin ennenkin.

Sotavakuutuslaitosto ei ole koskaan käsitellyt näiden henkilöiden osuuksia, joten mitään muutostakaan ei tule tapahtumaan.

Sota- ja laivastodepartmenttien virastot, jotka uuden suunnitelman mukaan tulevat käsittelemään niitä palkkaosuuksia, joita sotavakuutuslaitosto ei enää käsittele, ovat seuraavat:

Armeijassa: "Office of the Quartermaster General, U. S. Army, Washington, D. C."

Laivastossa: "Navy Allotment Officer, Navy Department, Washington, D. C."

Merisotilaskunnassa (Marine Corps): "Paymaster, U. S. Marine Corps Headquarters, Washington, D. C."

Ra n n i k kosuojeluskunnassa: "Captain Commandant, U. S. Coast Guard, Washington, D. C."

Sotamiesten ja merisotilaiden perheiden ja sukulaisten tulisi käyttää, että edelläviitatuista muutoksista tehtyjen huolellisten tutkimisten jälkeen sota- ja laivastodepartmentin hyväksymisellä siinä tarkoituksessa, että värvätyt sotamiehen sukulaisille voitaisiin nopeammin suorittaa kaikki maksut.

Uuden järjestelmän mukaan palkkaosuuksien ja eläkemaksujen suoritus on yksinkertaisempaa. Sotavakuutuslaitosto tulee tästä edes käsittelemään vain kahtalaisia palkkaosuuksia, nim. \$15 ja \$20 summia. Ennen palkkaosuus oli vaihtelevan suuri ja sitä täytyi muuttaa joka kerta kun miehen palkka suureni ylennyksen tai muun takia. Tämä aiheutti joka kuukausi noin 150,000 tai 200,000 muutosta.

Siirtämällä laivasto- ja sotadepartmentin käsiteltäviksi kaikki palkkaosuudet, joita ei seuraa hallituksen eläke, sotavakuutuslaitosto voi nyt keskittää kaiken aikansa maksujen suorittamiseen niille, jotka ovat oikeutetut hallituksen apurahaan. Tämän maksujaotuksen odotetaan tekevän maksujen suorituksen nopeammaksi ja helpommaksi.

Nämä muutokset voivat aiheuttaa tilapäistä hankaluuksia ja viivytystä, mutta ajan oloon kaikki korjautuu.

Muutamissa tapauksissa voi sattuua, että sotamies ei olekaan ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin katsoakseen, että hänen palkkaosuuksensa maksetaan sukulaisille sota- ja laivastodepartmentin kautta, sen sijaan että sotavakuutuslaitostensa kautta. Näissä tapauksissa on sukulaisten ilmoitettava asiasta asianomaiselle. Tämä on kuitenkin kunkin yksilöllinen asia. Hallitus ei ketään pakota.

Punasen Ristin Yhdistyksen kotiosaston asiamiehet tulevat auttamaan sellaisia henkilöitä, jotka ovat jääneet maksua vaille. Tämän he tekevät antamalla o-masta puolestaan rahoja siksi kunnes hallituksen maksuote on saapunut. Värvätyt sotamiesten sukulaisten ei pidä käsitellä tätä avustusta armeijasihteerina, vaan yhtenä Punasen Ristin velvollisuutena, jonka se on ottanut kantaakseen, suojellakseen Amerikan sotamiestä huolitta, että hänen rakkaimpansa ovat puutteessa.

SEKAL. ILMOTUKSIA
LIKEAPULAINEN PAIKKA
AVOINNA.

Halutaan suomalainen nainen liikeapulaiseksi Woodlandin maanviljelyllään osuushilkeeseen. Palkkaavaimukset ja suositukset ovat lähetettävissä hakemusten mukana.

Etusija liike-elämään tottuneilla. Hakijalta vaaditaan täydellinen englanninkielinen taito. — Hakuaika loppuu syyskuun 24 p:ään.

Hakemukset osoitettavat:
Farmers Coop. Trg Co. Johtokunta
C/o Armas J. Fields,
Lbx 122, Woodland, Wash.

Ruokatalo myytävänä

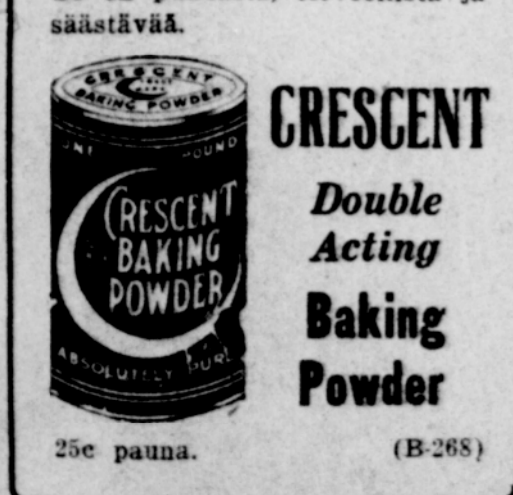
Joka sijaitsee hyvällä liikepaikalla. Myydään hyvällä maksuehdolla. — Lähempiä tietoja saa allekirjottaneelta. — ANTTI SAARI, 261 Taylor st. ASTORIA, OREGON

MAATA MAATA MAATA

Haluatteko kodin hedelmällisessä ja luonnonihanaassa Californiassa? Olemme avanneet myytäväksi 300 eekkeriä, jaettuna 10 eekkerin palstoiksi. Maasta ensin osa kylvössä, osa nuorilla Pear-puilla, osa metsän alla. Osmalla meillä ette joudu keinottelijan kynsiin. Hinta halpa ja maksuehdot ostajalle edulliset. Maa sijaitsee 122 mailia pohjoiseen San Franciscosta. 1-2 mailia rautatieitä. — Lähempiä tietoja saatte kirjoittamalla: Finnish Colony, Redwood Valley, Calpella P. O., Mendocino Co., Cal.

Crescent on varma nostattijauho

Varma talousemmänille sen takia että se säästää leipomaineita ja aina nostaa taikinan. Varma, sillä se pitää kauvemman ajan, kestää kauvemman ja nostaa taikinan säännöllisesti. Se on puhdasta, terveellistä ja säästävää.

CRESCENT Double Acting Baking Powder
25c pauna. (B-268)

tyä siitä, mikäli opettajat osaa-vaat kiinnittää ja ohjata lasten huomaavaisuutta. Tämä edellytys onkin useimmissa tapauksissa varmaasti olemassa. — Tässä yhteydessä voi vielä mainita summittain uinnoitopetukseen, teatterissa käynnit ja kukkien hoidon.

Terveydenhoito on järjestetty kouluissa hyvin. Sitä harjoitetaan suunnitelmallisesti ja tehoavasti. Esimerkin vuoksi mainittakoon, että äänkyttävällekin annetaan soveliaista opetusta. Heikkolajisilla ovat erikoiskouluksensa, ja koulusta heidät päästettyä koetaan heitä viedä huoltoimenpiteillä ja huoltovirastojen avulla cespäin elinkeinoelämässä.

Terveydenhoitoa ovat **koulu-rakennukset** tärkeinä tekijöinä. Voidaan sanoa että sinä suhteessa on saatu aikaan mitä mallikelpoisinta. Ensi sijalla ovat luonnollisesti rikkaimmat kaupunkikunnat. Usein tapaa koululajia, joita voi sopivasti sanoa koulupalatseiksi. Sellaisia on usein myös maalaiskunnissa. Ne ovat somia, valoisia, tilavia ja joka suhteessa terveyden vaati- muksia vastaavia. Ei puutu luokkia, ei oleskelu- eikä vaatehuoneita, ei saaleja erikoisia tarkoituksia varten. Useissa uusimmissa on kylpylaitokset, jotta lapset, joilla ei ole kylpytilaisuutta kodeissaan, voivat suorittaa koululla tarpeellisen ruumiinpuhdistuksen. — Kouluilla on usein myös koristeina omat puutarhat. Nämä arkkitehtuuri, taiteelliset seinäkoristeet ja nimennomaisesti myös esimerkiksi siisteyden ovat omiansa heittävästi ja edistämään taiteellista kauneusaitia.

Ihanteellisten tarkotustensa ohella osaa Sveitsin kansakoulu edistää myös **käyttännöllisiä puolia**. Sitä todistavat monet koulun yhteydessä ja ohella olevat laitokset. Työn opetukselle on varattu jokakuinkin paljon tilaa. Ompelu- ja korjaustyöt ovat työtoilla, monet käyttännölliset taitavat pojilla etualalla kouluaikana. Kansakoulusta päästyä tulevat sen luokkapetukseen sijaan sadat muut koulut. Koko Sveitsissä oli v. 1912 aina 397 eri ammattioppilaitosta pojille ja 552 kottalais- ja ammattioppilaitosta tytöille. Lisäksi vielä 165 kauppa- ja kauppa- ja koulukouluja ja 55 maanviljelyskoulua.

Erikoisesti on mainittava **voimistelun opetus**, joka tähtää sotilaiden kehittämiseen. On pantu toimeen siirryttäviä kivaariharjoituksiinkin. Liitto vaatii ampumatarjoitusta vähintään 35 tuntia; pidetään 10 harjoitusta, kukin 3½ tuntia, ja käytetään ne hyvin. Oppilas oppii tunteaan asensa, tutustuu perin pohjin sen puhdistamiseen ja kunnossa pitämiseen ja oppii ampumaan sillä. Sen ohella pidetään vähän sotilaskouluja, ja päänostetaan kaikkien liikkeiden ripeää suoritusta. Harjoitusluokkia johtavat opettajat, joilla on upseerin arvo. (Useat opettajat ovat milisiavain upseereja.) Harjoitukset pidetään tavallisesti lauantaisin illtapailloilla. Jo 12-vuotiaa marssivat pojat aseineen ja harjoituspuvissaan. — Kuitenkaan ei tämä isänmaallinen aseleikki ole pakollista. Mutta Zürichissä ottaa siihen osaa 45% pojista.

Tämän yhteydessä onkin otettava huomioon, että Sveitsin kansakoulu on kaisista etuisuuskannasta huolimatta porvarillisen luokkavalinnan väline. Etuisuudet, joita sillä on näytettävänä — ja joita ei ole ensinkään vähän. — ovat yleisinhimillisiä laatuja. Kun kerran yltöisänmaallisuus on porvariston yhtenä varusteena, on Sveitsin kansakoulu sovellettu sen mukaiseksi. Jo se seikka, että monilla opettajilla on upseerin arvo, antaa tuolle isänmaallisuudelle suuren tilan. Kielen opetuksen, historian, laulun, maantieteen j.n.e. pitää kasvatettavan isänmaallisuutta nuoriin mieliin. — Sveitsin opettajain joukossa on jo lukuisasti sosialidemokraatteja. Kuitenkin on heidän lukumääränsä yhä vielä katoava pieni voidakseen menestyksellisesti vastustaa tuota ruttua. Edelleen jää köyhälistön nuorisoharjoitusten tehtäväksi työskennellä työläisnuorison keskuudessa tuota yltöisänmaallisuutta vastaan.

Pyöreän summin sanoo käyttäviä liitto-kantontit ja kunnat kansakouluihin — primääri- ja sekundäärikouluihin — noin 60 miljoonaa markkaa. Oppilasta kohti jaettuna vaihtelevat menot eri kantoneissa suuresti. Schwytzin ja Urin kantoneissa on ilmoitettu menojen oppilasta kohti olleen 35-36 mk., Baselin kaupungissa sitä vastoin 209, Geneveissä 197 ja Zürichissä (kaupunki ja kanton) 165. Sekundäärikoulujen kustannukset hämmästyttävät 28 markan välillä (Vaadt)

Sveitsin kansakoulu-laitos

"Sivistys on yleinen tarve. Yhteiskunta on velkapaiva antamaan sitä samassa määrässä kaikille jäsenilleen." — Kansalaiskokous Genevessä, v. 1793.

(Jatkoo)

Hoitoiltoja oli järjestetty vain Zürichin kaupungissa. Niitä oli 54, edellisenä vuotena 51. Olo- aika kesti 4 viikkoa, joka päivä klo 2-6 iltapäivällä. Yli 2,000 koululasta oli kokoontunut noihin hoitoiloihin, 92 henkilöä oli hoitamassa heitä. Hoidokkien toiminta oli oikein eloisaa. Käytiin kylpylöissä, läheisissä metsissä, eläintarhoissa, museoissa, luonnonparannusyhdistyksen aurinkokylpylässä j.n.e., niin usein kuin ilmat antoivat myöten. Sateisella säällä antoivat askareet ja leikit mieluisata vaihtelua. Kurinpito ei antanut aiheutta valituksia. Illalliseksi annettiin lapsille maitoa ja leipää. Isompia retkeilyjä tehdessä annettiin leivän ohella juustoa, makkaraa, suklaata tai hedelmiä. Menot olivat 13,543 mk.; oppilasten maksuina tuli 2,754 mk., kantonilta 1,000 ja Zürichin kaupungilta 10,780 mk. — Kantonien hallitukset käyttivät näihin lomalaitoksiin kaikkiaan noin 17,000 markkaa.

Tulokset näistä laitoksista ovat niin hyvät, että ne kehottavat yhä suurempin ja yleisempin yrityksiin. Virastot ja toimikunnat koettavat järjestää asiat niin, etteivät lapset tunne saavansa köyhäinapua tai ettei heille ainakaan syötetä sitä tunnelmata. Tuo käy sitä helpommin päinsä, kun mukana on myös varakkaimpia lapsia, joiden vanhemmat maksavat suuremman maksut heistä, samalla kun varattomat vanhemmat maksavat vähän, mikäli maksun suoritus on heille ylipäänsä mahdollista. Vanhemmat ja lapset saavat siten käsityksen, etteivät he niitä laitoksia käyttäessään ole almujen ottajia.

Kansakoulu edistää myös **nuorten leikkejä** ja koettaa vaikuttaa niiden avulla kasvattavasti. Niihin tarvittavat huoneet ja kentät ovat tavallisesti koulutalojen yhteydessä. Kustannuksiin ottavat osaa valtio, kunnat ja yleishyödylliset yhdistykset. — Samaten järjestää kansakoulu koulumatkoja, pikku retkeilyjä, museoissa käyntiä j.n.e. kehittääkseen nuoria sellaisella havainto-opetuksella. On ilman muuta selvää, että tuon kaiken täytyy vaikuttaa tavattoman suotuisasti teoreettiseen opetukseen. Luonnonhistoria, historia, kotisentuppi, sivistystoiminta, lyhyesti enimmäkseen oppineet voivat hyö-

työvoimaa Saksaan, niin asia voidaan ratkaista suomalaisten toivomaan suuntaan. Selytyksen johdosta nostettiin kysymys niiden kapinallisten lähettämistä Saksaan, jotka olivat tuomittu vähintäänkin 3 vuodeksi pakkotyöhön, suorittamaan siellä rangaistuksensa kaliteollisuuden työssä.

Hallituksen esityksessä valtiopäiville vaagituille vallankumouksellisuille tuomittujen rangaistusten toimeenpanosta oli määrätty, jossa hallitukselle annettiin valta siirtää vankeja maahan rajojen ulkopuolelle suorittamaan heille tuomittua rangaistusta.

Esityksen johdosta valtiopäivillä syntyneessä keskustelussa ennen lakivaliokuntaa lähettämistä sanoi vanhasuomalainen Kairamo, että tarkoitus oli asettaa Saksan käytettäväksi vankityövoimaa, jotta saataisiin maahan tuoduksi kalisuoloja Saksasta. Tähän huomautti maalaisliittolaisten Lantto, ettei hän tahtoisi vaihtaa Suomen kansalaisia edes — kalisuoloihin. Nuorsuomalainen prof. Ståhlberg katsoi määräämisen hyväksymisen mahdottomaksi, koska Suomi sen kautta joutuisi varaan menettää sijansa kulttuurikansojen joukossa. Sosialidemokraatti H. Paasivuori antoi aiheelle oikean nimen, kun hän nimitti sitä orjakaupaksi.

Helsingin piirin vankiloissa oli kesäkuun puolivälissä 10,000 punakaartilasta, joista 8,500 Viaporissa tai lahjarien antamalla nimellä Suomen liinassa.

Tilanahtaus hautausmaalla. Helsingin hautausmaalla on nykyään suuri vaikeus saada kuoille paikkoja kerton eräs Helsingin lehti. Hautojen kysyntä on viime aikoina ollut suurin ja sitä paitsi ei ole ollut kylkiä työvoimaa hautausmaan laajennus- ja järjestämistöihin.

"Kansallinen" riisto kukoistaa. Toukok. 31 p. päättyi Kansallis-Osake-Pankin osakeläus, joka koski 40,000 uuden pankki-osakkeen merkintää. Osakkeen nimellisarvo oli 200 mk, ja tilauslupia 620 mk.

Toukok. 30 p. voitoin todeta, että osakemaara oli merkitty kolminkertaisesti. Kaikkialta ei kuitenkaan vielä ehtynyt saapua tietoja merkintä tuloista, joten siis merkintä voi olla moninkertainempi.

Kaikkialta "punaryssäin rosvouksista" huolimatta ovat siis kansallispankin asiat niin loistavalla kannalla, että sen osaketta ei tarjota myytäväksi muuta kuin yli kolmenkertaisesti hinnasta, ja siltäkään tuskin joka kolmas tilaaja onnistuu niitä saamaan. Nii se yhteisen kansan kurjuus on toisille "suunaukseksi".

Köyhyys panee herrat kekseleiksi. Suomen yliopiston professori Pentassa, Osian Aschan, on pitkäaikaisen tutkimuksen tuloksena keksinyt uuden raaka-aineen kaustikuin vaimustusta varten. Hän väittää, että Suomesta voidaan saada tätä raaka-ainetta suuret määrät, ja on hänellä aikomus viedä sitä sellaisiin siltäkomaihin, joista Suomi voisi saada vastineeksi elantotarpeita.

Professori Aschanin osalle tulee myöskin osaksi kunnia äskettäin keksityn rypälesokerin teknillisestä valmistustavasta.

Inon patterien räjäyttämien. Räjäyttäjät sotaikuteuten. Pietarin lehdet kertovat, että Inon patterin komentaja Ardamov on omavaltaisesti suorittanut patterien räjäyttämisen ja tätä hänet sen johdosta on asetettu syytteen sotaikuteudessa.

Lahtarit epäilevät Englannin autavan punakaartilaisia. Ruotsin lehdet kertovat liittoutuneitten toimien Venäjän Karjalassa herättävän tavatonta paheksumista Helsingissä. Toukok. 24 p:nä oli joukko suomalaisia punakaartilaisia neuvoteluissa useitten englantilaisten upseerien kanssa Petrovshissa. Keskustelun aiheena oli amiraali Kempin Lontoosta tekemä ehdotus itsensään Jäämeri-Onega tasavallan muodostamiseksi, jonka kautta Suomi menettäisi sille luovutun Petshegan alueen. Ehdotuksessa esitettiin myös Venäjän Karjalan vallostusta lähitulevaisuudessa. Suomen sanomalehdistö pitää tätä suoranaista uhkakuksena liittoutuneitten taholta ja

Oppilasta kohti suoritettyjen menojen mukaan täytyy koulujenkin olla parempia tai huonompia. Zürichin kaupungissa on 200,000 asukasta. V. 1914 oli siellä 461 primääri- ja 136 sekundäärikouluosastoa, edellisessä 20,993, jälkimmäisessä 4,080 oppilasta, siis yhteensä 25,073 oppilasta. Opettajina oli edellisessä 324 miestä ja 137 naista, jälkimmäisessä 133 miestä ja 3 naista. Lisäksi tulee vielä 61 lastentarhaa, joissa 2,253 lasta ja 62 opettajaa. Opettajia yhteensä siis 569.

Opettajavoiimen ottaminen toimitetaan kunnallisen äänestyksen perusteella, missä äänestyksessä äänestämättä olleet lasketaan yhteen jaa-ämien kanssa. Kunnan kouluhallinto asettaa opettajajohdokkaat.

Vuoden 1912 syysk. 29 p:nä annettun lain mukaan suorittaa kantonin kaksi kolmannesta opettajan ja opettajatarin laki-määräisestä rahapalkasta. Ikävuo sien palkanylennykset, sijaisten palkkaukset, lomapalkat j. n. e. lankeavat kokonaan kantonien rahaston rasiutukseksi. Sitä paitsi suorittaa kantonin 75% oppivai-neista, epänormaalisten lasten huoltamisesta j. n. e. tulevista kustannuksista.

Selostukset osottavat, että Sveitsi on koettanut edistää ja kehittää kansakoululaitostaan. Ovathan Sveitsissä opetustarkoituksiin käytetty menot 26 markkaa asukasta kohti. Erään arvion mukaan oli vastaava v. 1908 Saksassa 12 mk., Englannissa 6, Ranskassa 5, Norjassa ja Belgiassa 4, Tanskassa 3, Itävaltassa Unkarissa ja Kreikassa 2 ja Italiassa vain 1 mk. Sen jälkeen ovat menot noissakin valtioissa nousseet, mutta pieni Alppien tasavalta on yhä paljon korkeammalla. Ja tuolle kansantalouselle maalle on hyvinkin luettavaa kunnaksi se, että se on nuorten kasvatukseen käytettyjen menojen suhteelliseen määrään nähden sivistyneiden valtioiden etunenässä.

Kansankirjeitä

WASHINGTON Woodland

Kokouksesta. Osastomme kokouksen oli t. k. 18 päivänä tullut kirje L-piirikomitealta, muistuttanut meitä vanhoista maksamattomista laskuista.

Kun ei oltu varmoja noiden laskujen suhteen valittiin komitea katselemaan vanhoista kirjoituksista löytyykö mitään merkiä niistä.

Äänestettiin S. S. J. yleisäenestys "B" — Valtiovirastosta oli kirje koskien rahojen keräystä yleiseen puolustuskassaan. Keräämään rupeisi Chas. Johnson.

Muitakin asioita oli keskusteltavana, vaan ne olivat niin katoista laatuja, etteivät ne sivullisilla koske.

Hyvin onnistui osastomme hätyös- ja tanssi-ilta viime lauantai-iltana, huolimatta huonon atsokelistä. Väkeä oli alkuaikailta ja kaikki näyttivät olevan tyytyväisiä.

Herroilla juhla. Kaupungissamme on tämän viikon alussa herraskaisilla kolmpäiväiset n.ä. "Chataqua"-juhlat. Niin täällä kuin muallakin!

Erinomaista sopusointua. Kaun timme rahastonhoitaja, Lawrence Perry, on erinomaisessa sopusoinnussa vaimonsa kanssa. Niinkuin kerran mainittiin Perryn vaimo, Faith, jätti oikeudelle avioerohakemuksen ja samalla kertaa ryhtyi kokeleaksi kaun tim rahastonhoitajan virkaan. Silloin ilmoitti Perry että kiitetyneitten perhe-asiainsa tähden hän ei rupea uudestaan kokeleaksi, vaan nyt kuitenkin on Perry taas tullut sille mielelle, että pitäisi yrittää ja hän rupeisi vaimonsa vastapelaajaksi.

Mielellä pidettävä. Syyskuun 8 päivänä klo 10 a. p. on Kiriyhdy. haallilla ohjelmallisuus sisältörikkaalla ohjelmalla ja vapaalla sisäntäpääsyllä. T. k. 24 p. on isot tanssit. Miehet pulittavat 50 c, naiset vapaasti. — F. Koski.

SUOMESTA

SAKSALAINEN ORJA-KAUPPA.

Hufvudstadsbladet kertoo, että viime aikoina on käyty neuvotteluja Saksan kanssa kalianneiden tuonnista (Saksasta) Suomeen. — Suurimpia tilauksia oli use toistaiseksi saatu suoritetuksi syystä, kun useiden teollisuusaloilla Saksassa vallitseva työväenpuute. Tästä syystä olivat saksalaiset selläneet, että jos Suomesta voidaan lähettää

HOQUIAMIN ILMOTUKSIA

Muuttaa sekä siirtää pianoja ja huonekaluja.

CITY TRANSFER CO. KIVIHILTA JA RIKKIHIILTA (Coke)

HOQUIAM, WASH.

työvoimaa Saksaan, niin asia voidaan ratkaista suomalaisten toivomaan suuntaan. Selytyksen johdosta nostettiin kysymys niiden kapinallisten lähettämistä Saksaan, jotka olivat tuomittu vähintäänkin 3 vuodeksi pakkotyöhön, suorittamaan siellä rangaistuksensa kaliteollisuuden työssä.

Hallituksen esityksessä valtiopäiville vaagituille vallankumouksellisuille tuomittujen rangaistusten toimeenpanosta oli määrätty, jossa hallitukselle annettiin valta siirtää vankeja maahan rajojen ulkopuolelle suorittamaan heille tuomittua rangaistusta.

Esityksen johdosta valtiopäivillä syntyneessä keskustelussa ennen lakivaliokuntaa lähettämistä sanoi vanhasuomalainen Kairamo, että tarkoitus oli asettaa Saksan käytettäväksi vankityövoimaa, jotta saataisiin maahan tuoduksi kalisuoloja Saksasta. Tähän huomautti maalaisliittolaisten Lantto, ettei hän tahtoisi vaihtaa Suomen kansalaisia edes — kalisuoloihin. Nuorsuomalainen prof. Ståhlberg katsoi määräämisen hyväksymisen mahdottomaksi, koska Suomi sen kautta joutuisi varaan menettää sijansa kulttuurikansojen joukossa. Sosialidemokraatti H. Paasivuori antoi aiheelle oikean nimen, kun hän nimitti sitä orjakaupaksi.

Helsingin piirin vankiloissa oli kesäkuun puolivälissä 10,000 punakaartilasta, joista 8,500 Viaporissa tai lahjarien antamalla nimellä Suomen liinassa.

Tilanahtaus hautausmaalla. Helsingin hautausmaalla on nykyään suuri vaikeus saada kuoille paikkoja kerton eräs Helsingin lehti. Hautojen kysyntä on viime aikoina ollut suurin ja sitä paitsi ei ole ollut kylkiä työvoimaa hautausmaan laajennus- ja järjestämistöihin.

"Kansallinen" riisto kukoistaa. Toukok. 31 p. päättyi Kansallis-Osake-Pankin osakeläus, joka koski 40,000 uuden pankki-osakkeen merkintää. Osakkeen nimellisarvo oli 200 mk, ja tilauslupia 620 mk.

Toukok. 30 p. voitoin todeta, että osakemaara oli merkitty kolminkertaisesti. Kaikkialta ei kuitenkaan vielä ehtynyt saapua tietoja merkintä tuloista, joten siis merkintä voi olla moninkertainempi.

Kaikkialta "punaryssäin rosvouksista" huolimatta ovat siis kansallispankin asiat niin loistavalla kannalla, että sen osaketta ei tarjota myytäväksi muuta kuin yli kolmenkertaisesti hinnasta, ja siltäkään tuskin joka kolmas tilaaja onnistuu niitä saamaan. Nii se yhteisen kansan kurjuus on toisille "suunaukseksi".

Köyhyys panee herrat kekseleiksi. Suomen yliopiston professori Pentassa, Osian Aschan, on pitkäaikaisen tutkimuksen tuloksena keksinyt uuden raaka-aineen kaustikuin vaimustusta varten. Hän väittää, että Suomesta voidaan saada tätä raaka-ainetta suuret määrät, ja on hänellä aikomus viedä sitä sellaisiin siltäkomaihin, joista Suomi voisi saada vastineeksi elantotarpeita.

Professori Aschanin osalle tulee myöskin osaksi kunnia äskettäin keksityn rypälesokerin teknillisestä valmistustavasta.

Inon patterien räjäyttämien. Räjäyttäjät sotaikuteuten. Pietarin lehdet kertovat, että Inon patterin komentaja Ardamov on omavaltaisesti suorittanut patterien räjäyttämisen ja tätä hänet sen johdosta on asetettu syytteen sotaikuteudessa.

Lahtarit epäilevät Englannin autavan punakaartilaisia. Ruotsin lehdet kertovat liittoutuneitten toimien Venäjän Karjalassa herättävän tavatonta paheksumista Helsingissä. Toukok. 24 p:nä oli joukko suomalaisia punakaartilaisia neuvoteluissa useitten englantilaisten upseerien kanssa Petrovshissa. Keskustelun aiheena oli amiraali Kempin Lontoosta tekemä ehdotus itsensään Jäämeri-Onega tasavallan muodostamiseksi, jonka kautta Suomi menettäisi sille luovutun Petshegan alueen. Ehdotuksessa esitettiin myös Venäjän Karjalan vallostusta lähitulevaisuudessa. Suomen sanomalehdistö pitää tätä suoranaista uhkakuksena liittoutuneitten taholta ja

GRAYPORT DENTAL PARLORS
Dr. F. L. NAIL, Hammaslääkäri.
"CROWN JA BRIDGE" TYÖT ERIKOISALANA
Toimisto puhelin 225
Hoquiam, Wash.
Asunto puhelin 271-W
Puhelimen soittoon vastataan joka aika

John Hegblom
Keskitt. haittija, aluusaattori sekä kulkija
MIESTEN TARPEITA
HOQUIAM, WASHINGTON

SAUNA
yleisön käytettävänä joka keskiviikko, perjantai ja lauantai, aikaa klo 2 j.p.p. sekä sunnuntaina klo 12:sta aamupäivällä.
JOHN KNUT, Hoquiam, Wash.
409-11th St.

Voin tehdä kenkänne parannimikil kuin uudet

HOQUIAMIN JALKINEKORJAUS-PAJA
A. Poukkula, omistaja.
Huutori & Co. kaupassa.
401-8th katu.

PYSSY- JA LUKKO-TYÖTÄ

ynnä kaikillaista korjaustyötä tekee L. L. NEAL.
Moottoripyörä, polkupyörä ja urheilutarpeita.
Puhelin 330
710 I katu, Hoquiam, Wash.

LAHTARILEHTIEN VERENHIMOINEN KIIHOTUS

menee liikanaisuuksiin jo maltillisempain lahtariainestenkin mielestä. Niinpä on joku uskonnollisuutta teeskentelevä "Kirkollinen valistustoimikunta" julkasut vakavan varoituksen, jossa m. m. sanotaan:
"Rikos on rangaistava. Loukkatu oikeudentunto on välttämättä hyvitettävä. Muuttoa menettää kansamme riipekkin lain ja oikeuden kunnioituksesta, mikä sillä vielä on. Me luotamme siihen, että esivaltamme lain pihyiden valvojaan täyttää tässä kohdin tehtävänsä kaikella sillä vakavuudella mitä asia vaatii.

Toiselta puolen on yhtä vakavasti vaadittava, että yksitysten kansalaisten ja kansalaisryhmien, työnantajien ja työnantajajärjestöjen taholla välitetään kaikkia omankädenoikeudella harjoitettuja kostotoimenpiteitä, ilmetköönpä ne sitten yksityisen vaimon, boikottauksen, työsuikkeen tai muun sellaisen muodossa. Lain ja oikeuden kunnioituksen vahvistamiseksi sekä yhteiskuntarauhan palauttamiseksi on tämä välttämätöntä.

Erikoisen suuri merkitys on sillä, mille kannalle sanomalehdistö asettuu — sehän laajoissa piireissä vaikuttaa määrävästi siihen, miten asioita arvostellaan. On luonnollista, että sanomalehdistö esiintyy kansalaisissa vallitsevan oikeutetun suutumuksenkin tulkinna ja että sanoo totuuden suoraan. Sitä on vain vaadittava, ettei se ärsytäsi muuttenkin jo kiihtyneitä mielialaa äänensävyllä, josta henki kiihtyneitä mielialaa, kiikkomiehiä, eikä yksityiskohtaisilla julmuuksien kuvauksilla kaada gljy vihan tuleen. Sanomalehdistö: jos mikään voi, viittaamalla lain suomaan oikeusturvaan, rauhoittaa kansalaisia ja siten estää arvamatonta värioitua, jotka mielialan kiihkeänä ollessa ovat uhkaamassa."

USKOVATKOHAN LAHTARIT ITSE

mitä kansalle uskottelevat? Lahtarilehdissä kiertää seuraava, varmaankin saksalaisen "esivallan" määräyksestä julkaistu tiedonanto:
"Erään venäläisen lehden selostuksen johdosta ovat saksalaiset viranomaiset torjuneet mainitun venäläisen lehden oletuksen, että Saksia pyrki vaikuttamaan Suomen valtiotuodon muodostamiseen. Saksia ei tahdo sekaantua meidän hallitusmuotokysymykseemme, niinkuin luonnollista onkin, vaan on se meidän vapaasti järjestettävissämme oman harkintamme mukaan."

Kyllä kai!

Toveri jokaiseen työläiskotiin!

WHITESIDE UNDERTAKING CO.
HAUTAANTOIMITTAJAT
Puhelin 136-364. — Hoquiam osoite: 420 E St. — Telefoni 136. — Aberdeenin osasto: 109-111 E 2nd.